

Ćwiczenia 6 – Ubuntu serwer – tworzenie i modyfikacja konta

Zaloguj się na swoje konto imienXYZ, gdzie XYZ oznacza kod klasy i grupy, np. jank3t1
Jeśli nie masz konta, `sudo adduser imienXYZ`

1. Dodaj swoje konto do grupy sudo: `sudo usermod twoje_konto -G sudo`
2. Sprawdzenie czy jesteśmy w grupie sudo: `id konto`
3. Utwórz katalog ~/konta i przejdź do niego.
4. Sprawdź ustawienia w pliku /etc/default/useradd poprzez `cat` lub `useradd -D`.

```
andrzej@servubu:~/konta$ sudo useradd -D
GROUP=100
HOME=/home
INACTIVE=-1
EXPIRE=
SHELL=/bin/sh
SKEL=/etc/skel
CREATE_MAIL_SPOOL=no
```

5. Sprawdź ustawienia w pliku /etc/default/useradd

```
andrzej@servubu:~/konta$ cat /etc/default/useradd
# Default values for useradd(8)
#
# The SHELL variable specifies the default login shell on your
# system.
```

6. Sprawdzić zawartość katalogu skel

```
andrzej@servubu:~/konta$ ll /etc/skel
total 28
drwxr-xr-x  2 root root  4096 Sep  9 09:29 ./
drwxr-xr-x 133 root root 12288 Nov 23 09:08 ../
-rw-r--r--  1 root root   220 Feb 25  2020 .bash_logout
-rw-r--r--  1 root root  3771 Feb 25  2020 .bashrc
-rw-r--r--  1 root root   807 Feb 25  2020 .profile
```

7. Zmienna GROUP=100 w pliku /etc/default/useradd oznacza, iż nowo zakładane konto

zostanie przypisane do grupy users, o ile zostanie założone z parametrem -N, np.:

`useradd -N michal`

- a) Analogicznie zmienna
- b) HOME służy do określenia lokalizacji katalogów domowych,
- c) SHELL do ustawienia powłoki użytkownika,
- d) SKEL określa katalog, którego zawartość zostanie skopiowana do profilu użytkownika (zazwyczaj są to pliki: .bashrc, .bash_logout i .bash_profile),
- e) INACTIVE=-1 to odpowiednik -f dla useradd, a

- f) EXPIRE jeśli jest puste oznacza, że konto nigdy nie wygasa (uwaga!!! format daty, jeśli ustawiamy to MM/DD/RR).

8. Utwórz kopię pliku /etc/default/useradd i katalogu /etc/skel/ z zawartością

```
andrzej@servubu:~/konto$ mkdir backup
andrzej@servubu:~/konto$ cd backup/
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo cp -p /etc/default/useradd .
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo cp -p /etc/skel/ .
cp: -r not specified; omitting directory '/etc/skel/'
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo cp -pr /etc/skel/ .
andrzej@servubu:~/konto/backup$ ll
total 16
drwxr-xr-x 3 andrzej sudo 4096 Nov 23 09:29 ./
drwxr-xr-x 3 andrzej sudo 4096 Nov 23 09:28 ../
drwxr-xr-x 2 root    root 4096 Sep  9 09:29 skel/
-rw-r--r-- 1 root    root 1118 Feb  7 2020 useradd
```

9. Sprawdzenie, że nowo tworzone konto nie jest funkcjonalne

```
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo useradd -N tomek
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo passwd tomek
New password:
Retype new password:
passwd: password updated successfully
andrzej@servubu:~/konto/backup$ su - tomek
Password:
su: warning: cannot change directory to /home/tomek: No such file or directory
```

10. Usuń konto tomek.

```
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo userdel -r tomek
userdel: tomek mail spool (/var/mail/tomek) not found
userdel: tomek home directory (/home/tomek) not found
```

11. Zmodyfikuj zawartość plik /etc/default/useradd

```
andrzej@servubu:~/konto/backup$ sudo mcedit /etc/default/useradd

andrzej@servubu:~/konto/backup$ cat /etc/default/useradd
SHELL=/bin/bash
GROUP=100
HOME=/home
INACTIVE=-1
# The default expire date
# EXPIRE=
SKEL=/etc/skel
CREATE_MAIL_SPOOL=yes
```

12. Dodaj plik powitalny dla nowo tworzonego konta o nazwie readme

```
andrzej@servubu:~/konta/backup$ sudo mcedit /etc/skel/readme
andrzej@servubu:~/konta/backup$ cat /etc/skel/readme
----- Witaj na nowym koncie -----andrzej@servub
^C/skel/
andrzej@servubu:~/konta/backup$ ll /etc/skel/
total 32
drwxr-xr-x  2 root root  4096 Nov 23 09:45 ./
drwxr-xr-x 133 root root 12288 Nov 23 09:40 ../
-rw-r--r--  1 root root   220 Feb 25  2020 .bash_logout
-rw-r--r--  1 root root  3771 Feb 25  2020 .bashrc
-rw-r--r--  1 root root   807 Feb 25  2020 .profile
-rw-r--r--  1 root root    49 Nov 23 09:45 readme
```

13. Sprawdź wprowadzone zmiany do systemu:

```
andrzej@servubu:~/konta/backup$ useradd -D
GROUP=100
HOME=/home
INACTIVE=-1
EXPIRE=
SHELL=/bin/bash
SKEL=/etc/skel
CREATE_MAIL_SPOOL=yes
```

14. Utwórz konto z parametrem N.

15. Utwórz dla niego hasło.


```
andrzej@servubu:~/konta/backup$ sudo useradd -N -m tomek
andrzej@servubu:~/konta/backup$ sudo passwd tomek
New password:
Retype new password:
passwd: password updated successfully
```

16. Zaloguj się na to konto w drugim terminalu, sprawdź ustawienia i pliki:

```
andrzej@servubu:~/konta/backup$ su - tomek
Password:
tomek@servubu:~$ pwd
/home/tomek
tomek@servubu:~$ id
uid=1005(tomek) gid=100(users) groups=100(users)
tomek@servubu:~$ ls -al
total 24
drwxr-xr-x 2 tomek users 4096 Nov 23 09:53 .
drwxr-xr-x 9 root  root  4096 Nov 23 09:53 ..
-rw-r--r-- 1 tomek users  220 Feb 25  2020 .bash_logout
-rw-r--r-- 1 tomek users 3771 Feb 25  2020 .bashrc
-rw-r--r-- 1 tomek users  807 Feb 25  2020 .profile
-rw-r--r-- 1 tomek users   49 Nov 23 09:45 readme
tomek@servubu:~$ cat readme
----- Witaj na nowym koncie -----tomek@servubu:~$
```

17. Zaloguj się na utworzone konto z komputera sąsiada z pomocą ssh.

```
andrzej@servubu:~/konta/backup$ sudo apt install openssh-server
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
openssh-server is already the newest version (1:8.2p1-4ubuntu0.5).
0 upgraded, 0 newly installed, 0 to remove and 45 not upgraded.
andrzej@servubu:~/konta/backup$ sudo systemctl status ssh
● ssh.service - OpenBSD Secure Shell server
   Loaded: loaded (/lib/systemd/system/ssh.service; enabled; vendor preset:
   Active: active (running) since Wed 2022-11-23 08:20:44 CET; 1h 49min ago
```

 tomek@sala702t1: ~

```
tomek@sala702t1:~$ id
uid=1030(tomek) gid=100(users) groups=100(users)
tomek@sala702t1:~$
```

18. Sprawdzić ustawienia dla konta tomek, wygasanie hasła, itd.

```
andrzej@servubu:~/konta$ sudo chage -l tomek
Last password change                : Nov 23, 2022
Password expires                    : never
Password inactive                    : never
Account expires                     : never
Minimum number of days between password change : 0
Maximum number of days between password change : 99999
Number of days of warning before password expires : 7
andrzej@servubu:~/konta$ man chage
```

19. Sprawdzić ustawienia z pomocą komendy passwd

```
andrzej@servubu:~/konta$ sudo passwd -S tomek
tomek P 11/23/2022 0 99999 7 -1
andrzej@servubu:~/konta$
```

20. Przywrócić plik /etc/default/useradd z kopii.

21. *sudo poweroff* (na koniec zajęć)